

СТАРМАЛОМ

ЛИСТ ЗА ЗБИЉАЊЕ, ШАЛЕ И Т. Д.

Година IV.

У Новом Саду, 10. марта 1881.

Број 7.

„Стармалом“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — годишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Црну Гору и друге крајеве 10. — 5. — 2½ динара. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; главни сарадник Абуказем. Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду. — Рукописи се шаљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien II. Praterstrasse 67. — Претплата и све, што се тиче администрације, штампарији А. Пајевића у Новом Саду.

Телеграми „Стармалом“.

У Азији, на реци Чатанзи. Чувши да је левица Бечкога рајхстата обарила (погрешно сте разумели, није га обарила, већ само оборила. Ст.) и појела свога једномишљеника и председника Коронија, ми смо тако држали Митинглинглинглинг, на коме смо истој левици изразили наше најпаметније симпатије, — јер и ми тако исто радимо — и изабрали смо др-а Херцста за почасна Самоједа.

Од I. Мађ. паробродског друштва. Не знамо је-ли жив још ваш саборски одбор или није, — ви ћете то боље знати. Ако јесте, молимо вас да му јавите, да ће лађе дољним Дунавом па до Пеште скоро почети пловити. Не треба се бојати велике воде, јер Тиса опада. Међутим ће се отворити комуникација и између Пеште и Беча. — У месецу Марту је много пријатније путовати него у Априлу.

Бонту из Београда. Хихихи: Свршено је! А новине нека сад ударају (гвозденим) путем о лотру.

Оца и врачара.

(Турско-оријентална балада.)

На западу сунце седа
— А оца га гледа;
Штрецнуше га неке мисли,
— Душине протисли.

Мрки поглед забавља се,
Бес би знао чиме!
— Наједаред, ту се етвори
Врачара пред њиме.

Ајде, оца, длан ми пружи!

Сад сведока нема;
Из твог длана читаћу ти
Шта ти судба спрема.

Море, оца, турски оца,
Моја седа брадо,
Ти ћеш нешто дочекати,
Чему с' ниси над'о.

Дочекаћеш, Алах ићмет,
У твој брзом лету,
Што ни један оца није
Дочек'о на свету.

Ти ћеш ићи с русом косом
И с том брадом седом,
Од бербера до бербера
Ти ћеш ићи редом.

Ти ћеш викат': „Јаој муке
Спават' ми не даду!“
Па ћеш кумит' све бербере
Да ти скину браду.

Ти ћеш молит': „Обрите ме,
Шат би стек'о мира!“
А бербери бегаћеду
Као од вампира.

Из даљине викаће ти:
„На оваком лицу,
Ми не смемо, не можемо
Окаљати брицу —“

Ти ћеш онда осетити
Неки задах труо . . .
— У очи се крвца следи.
Даље није чуо —

Армалист.

Шетња по Новом Саду.

LXIX.

Даклем као што вели најновији „Отмен свет“ не ваља више да се каже: „На здравље!“

Од сада дакле пазите.

Кад мађарски министар збаци коју српску православу скупштину општинску, а ви не мојте да кажете: „На здравље!“

Кад православни попови пошљу министру молбеницу, да српски народ мало јаче гњечи, него што је до сада, а ви ако хоћете да будете „нобл“ не смете рећи: „На здравље!“

Кад дечији лист „Невен“ не може да добије у Новом Саду, где има око 1500 за школу способне деце, више од 17 претплатника, а ви немојте да се заборавите, па да кажете: „на здравље!“

Кад се у Новом Саду мађарска странка сваки час састаје на договор ради избора посланика, а браћа Срби приређују међутим балове и томболе (само да после нос неотомболимо), немојте ни пошто да возразите „На здравље!“ (Осим кад станемо после кијати, онда незабрањује ни сам „Отмен свет“ да можете рећи: На здравље!).

Кад чујете да руске нихилисте своје поштене реформе започињу убијањем људи — немојте да им телеграфирате: „На здравље!“

Кад читате допис у „Застави“, како неки учитељ у китњастоме Срему разбија деца школској главе, не смете рећи, да је то деци На здравље!

Кад прођете новосадском рибњом пијацом и видите оно ђубре и блато, несметете ни помислити, а камо ли коме рећи да је то на здравље.

Кад вам ко приповеда, да у Мошорину влада јак дифтеритис, а општина неће да држи лекара, будите уверени да и то није — на здравље.

Кад читате, да који бивши текелијанац а сада „благородни господин“ приређује непријатељу српског подмлатка и народа свочан дочек, онда се уздржите и само у себи реците: На здравље!“

Кад читате, да су „Застави“ и „Српском листу“ забранили отворено и јавно ићи у Босну и Херцеговину и упутили их да иду сакривени у куверту, а ви се скромно поклоните, али немојте да рекнете: На здравље!

Кад већ и наше сиромашне шваље почињу јако да играју „фрише фире“, а ви се сетите да „Отмен свет“ каже, да не ваља да се виче: „На здравље!“

Кад се прост свет у бирцузу напије ракије и вина, те се потуче и покоље, онда „Отмен свет“ не да рећи: „На здравље!“

Даље нас учи „Отмен свет“, да кад нас ко год позове, да будемо с њим у једном „колу“, а ми нисмо то ради, онда треба да кажемо да смо већ „ангажовани.“

Тако ако би ко позвао г. Јашу Игњатовића, да што ради у корист српског народа, он ваља да одговори: „Запаљујем, ја сам већ ангажован.“

Ако би који наш плебанош, који служи онеме коме не би требало да служи, умољен био, да мало послужи и свме народу, може се лако изговорити и рећи: „Жао ми је, али ја сам већ ангажован!“

Ако би ко коју Српкињицу, што иде на науке у мађарски клоштер, позвао да иде у српску вишу девојачку школу, она би могла, „стати управо и само ногама у трећој позицији и повлачењем десне ноге савити колена колико је нужно“ („Отмен свет“ стр. 25) „грацијозно“ се захвалити: „Врло ми је жао; али сам већ ангажована!“ („Отм. свет“ стр. 49). (На ово ће одмах „Школски лист“ приметити да је „патријотично“, не патри-одично, јер „одиум“ значи латински мржња).

Осим тога учи „Отмен свет“ да „дугачке уши треба сакрити косом.“ Ово би ваљало нем уштим језиком да је написано, како би и дотичне животиње могле разумети.

Видите дакле, да и оваке књиге могу бити коме од користи (ако ником, а оно бар писцу и издавачу).

Аб.

Моја мила.

Имам једну диму милу,
Та то вам је сладост сама,
Па је љубим „јежедневно“ —
Увек ми је на уснама.

Лагана је, танана је,
Округла је стаса вита,
Мирис јој је угоднији
Него ружа поносита.

Ако седим на дивану,
А она ми време крати,
Изиђем ли куд у шетњу,
И она ме свуда прати.

А ја горим па је љубим,
Ма ме читав чопор глед'о,
А и она гори свагда
У љубави, мило чедо.

Друга би се дика дигла,
И у отпор можда метла —
А она је стрпељива
Моја мила — цигаретла.

(По Фаусту) Аб.

Зла срећа.

А. Ја сам врло несрећан у љубави. Прва ми је љубазница умрла, друга отишла у манастир а трећа је . . .

Б. Но, а трећа?

А. А трећа је постала моја жена.

Сентомашке слике и прилике.

Кум Рада.

Мој кума Рада вам је човек од заната. Са својом фигуром — која узгред буди речено доста незграпно изгледа — не импонује баш много, јер сувише скромно ходи, — баш као да је свој занат, у каквом манастиру као искушеник изучавао, — премда се са калуђерима на једним колима не би возао. Иначе је човек доста мирног и благог темперамента док је сам; а када се мало помеша са каквим сајтом, онда већ оће по кадшто и у политику да задре; особито ако се какав брат по својој несрећи нађе, да не поња Горчакова и његову политику, ту је мој кума Рада сместа готов да га капацитира, а у крајној потреби, да му то и рукопипателно интерпретира и разјасни. На свој занат много држи, и поноси се с њиме, и тога је уверења: да је дунђерски*) занат први занат на свету. А ако би му когод ма из шале предпоставио занат брудер Јашиног бербера, а он би тек преко рамена возвратио: а што би тај славни брица радио, кад би морао на какав виши тороњ крст метати? —

Као што то многи други, тако је и мој кум Рада имао свога „Штекенцферда“, који га је увек заносио за каквим отличјем, сирјеч цех мајсторством; али до ког никад није могао дотерати, не зато што га он не би достојан био, него више зато: што су га срби мајстори држали за неког особењака, а мађари и швабе опет, — да не тера баш најспасоноснију политику према њима; — ка што ће то и фигура одма показати.

Било је то у оно време, када су цехови и цеховске скупштине у најлепшој моди биле, којих је — цехова — мој кум Рада највећи поборник и заштитник био, јер је увек нишанио на цехмајсторски престо. Да је наипаче увек у персони, на тим скупштинама заступљен био, о томе не треба нико да сумња кромје безумна, јест дакле тако. Али преко свег тога, никад није био срећан, да га цех мајсторско ждребе погоди. — Истина он никада ништа није имао против предложених особа за цехмајстора; али је свагда напомињао: да би при избору тог великог заштитника лепих вештина требало узети обзира и на занат, из ког се исти бива. Скупштинари и другови, увек су му одвртели, да га не разуму! Дође време, разумет' ћете ме, била је кума Радина завршна реч.

Као свугде, тако и овде, држао се цех строго уобичајеног узуса: да је изабрани цехмајстор частио, односно тамо су се сви мајстори и другови тога цеха частили. Мој кум Рада никада, или врло ретко је ишао на те части. — Загонетку његовог уздржавања, не би баш било тешко решити, сирјеч кад се јошт зна, да је вечити ашпирант цехмајсторског жезла био. — На позив другова увек је одговорио: за моје новце могу пити де хоћу. Истина и он је сваки пут, и сваком приликом том благом и свечаном дану одавао достојну пошту, али увек у биртији. — —

*) без сумње, јер то се види и по Чебу.

Па и последњи крат, када је мој кумашин — уз приличан изглед на повољан успех — највише ашпирирао на цехмајсторски трон, — и опет — — па и опет бист Фетер Коби за цехмајстора изабран. Сви бирачи одоше фетеру, а сам мој кума Рада у биртију. Кад је било ноћи у поноћи, а мој вам се кумашин у најбољем расположењу добро наћевлеисан, крене своме белом двору. Не намера, него баш та пут нанесе уз Фетер Кобину кућу. У тај пар су баш пијана браћа код фетера расправљали нека замршенија међународна питања; и ваљда је баш сам случај тако удесио, да су мађари баш у тај пар песницом почели своју браћу србе капацитирати, када је кума Рада под Фетер Кобине прозоре стигао и чуо тај нов начин гласања. Ал да вам је било стати па гледати, кад но Раде у собу уљеже, па вам стаде онако темељито и одрешито на ствар реплицирати, е мислиш да се помамио. — Фетер Коби је баш те године правио нову кућу, па је пред кућом ископао грдну јамуру, из које је земљу за набој куће вадио. Мој кума Рада, како је ког противника за јаку зграбио, тај се већ у јами сподобио. Није окренуо неколико пута, ал већ јама пуна мађарије, и од ње је кума Рада прави Амфитеатер начинио. Јама је дубока, да без мердевина није ни мислити на излазак. — Кума рада опреми прво она три Србина, који су гласали за помоћ против мађара кући, закључа авлинска врата, кључ узме себи у џеп, докле је он то израђивао и наређивао, дотле су они у јами — њих 7. на броју — надметали се све цифрастијим изразима према кума Ради и народности му. Сад вам се мој кумашин истом спусти и сам у позориште доле, са цехмајсторским жезлом у руци. И сада се тек одпоче права катастрофа, јер кум Рада одпоче сад неку чудну експериментацију; т. ј. тео је да види за кол'ко ће времена истерати алкохол из забућених мађарских глава, те вам одпоче чаробном палицом кретати и десно и лево, па де ког довати, са рефреном „кад ћете ме разумети?“ А када је мислио, да је ствар чега се ради у јаму спустио, доста и на ситно и на крупно браћи интерпретирао, онда тек један од слушалаца мораде подлећи, и кума Раду дићи да на поље изиђе.“ Мој кумашин се сад са фетер Кобијом лепо опрости, па он оде двору певајући, мађарија оста дрктајући. Негда било сад се приповеда.

Н—д.

П а м е т н и ј и.

Гавра се свадио са својим комшијом Пантом, те да му напакости отиде тајно у пантину авлију, отвори кокошињак, те попушта сву живину, која се разбегне којекуда по комшилuku. Пред капетаном који запита Гавру зашто је он попуштао кокош, овако се Гавра бранио:

— Ја сам се с Пантом свадио, а пословица каже, кад се двојца сваде, онда увек паметнији попушта.

Аб.

У Ш Т И П Ц И.

☞ Један беспосличар чита опет песме Бранка Радичевића, те вели, да му се особито допада — с обзиром на неке ствари из новијега доба — овај епиграм Бранков:

„Пре међ стоком беше брада
У самога јарца —
Али чуда — ево нађо
С брадом и магарца.

§. Неко опет у „Новом Веку“ (бр. 21.) канда није баш много читао Бранка, јер вели за стихове:

„Душанова два потомка
Деветнајсти славе век и т. д.“ да су од Бранка Радичевића; онда их је Бранко морао после своје смрти украсти и присвојити од Змаја Јовановића.

☐ Један пар младих заљубљених људи читају „Отмен свет“ и сад већ пасује на њих песничка илустрација:

„Седе млади код клавира
Она ј' нобл“, а он „еее.“

— Пештански ђаци хтедоше 15. марта да држе светковину у спомен мученицима од 1848. г. у музејској башти у Пешти, но полиција им није допустила; чујемо да је то с тога забрањено, што ће се тај дан носити у музеум адреса наших плебаноса, те да неби ђаци закрчивали пут.

Аб.

О г л е д а л о.

Што никад пре, сад извесни новинари почеше гудити, како су наши свештеници светли, и како би нам могли лужити за огледало. Ја ово тврђење не би смео онако неглеђуш потписати (јер још не знам мађарски) али признати се мора, да ту има нешто и истине. На пример: мантија б*ког проте тако је масна, да би се човек заиста могао у њој огледати.

Истинић.

Чудна времена настала.

Бизмаркове скутоноше у Олденбургу, имале су до сада тај похваледостојни обичај, да су сваке године Бизмарку на његов рођен дан послали сто и једно јаје од вивка. Ове године тај поклон изостаде, — и место јаја послаше му ову песмицу.

Овог лета нема јаја, —
Ми смо сада нека раја.
Вивак их је снети хтео,
Али, јаој, није смео,
И он преза
— Од пореза.

П у с л и ц е.

Кажу да рим-папа, онај прекаљени non possumus, кажу да већ и он мора да попусти и попушта. Нека, нека, попустиће и они папагаји, који су те речи тек само онако на изузет научили.

Филоксера упутила се сад у Калифорнију. Тако су те филоксере све, — не вољу оне само лозу, већ се вољу наћи и око златни руда. И новосатске две филоксере тражиле би другу Калифорнију, кад би се овде оглођала руда, коју већ давно лижу.

У Мехици десио се ванредан случај; пет људи картали се, па се посвађају, па се и потуку, и један другог поубијају. Сва петорица леже сад мртви као жив доказ, да карте нису створене за бујне, напрасите и назлобрве људе, него за тихе, благе и кротке — жене.

Штета, што није обичај да се могу и лањске новине конфисковати. Знам зацело, да би садања влада у Србији тако конфисковала понеки број лањског „Видела“, н. пр. онај 62. у коме стоји: „Сфера аустријских интереса значи, да се ми никад не измакнемо из што потпунијег економског вазалства према Аустрији, — и т. д.“

! ? !.

Баш су чудни ти Бокелји, —
Врцају се живо!
— А ја не знам, шта то њима
Може бити криво.

Којима је Родић негда
Тврдо обећао,
Да их неће рекрутират'
-- Реч је одржао.

То су сад већ стари људи,
Нису за регруте;
Кад их нико не војачи
Нека мирно ћуте.

А који су сад под меру,
Тадар беху мали, —
Њима нису на Кнезлацу
Ништа обећали.

Правошија.

Ћо би ту настачио!

Један парохџан донесе свом проти пар ђурака, наравно на поклон. Вурке су биле тако лепе и дебеле, да им већ ни сам прота није могао забавити, — шта више и сама протиница признала је да су ђурке красне, — но да не изађе из свога обичаја, додаде: „Али зашто нисте донели и мало кукуруза, да их нараним ?“

5-го.

Ћира. Шта велиш ти на то, што су у нашој Мађарској отаџбини једном мртвацу узели мртвачки сандук у егзекуцију за порез?

Спира. То још може имати здраво добре последице, ако тај мртвац онако без сандука изађе управо пред бога, па му рекне: Ето, господе, видиш како је у тој земљи сад, од како си дигао руку своју са ње. Можда ће се бог смиловати па опет метути руку своју на нас; — макар се Тиси мало и замерио.

Ћира. Кад је већ реч о Тиси, кажи ти мени шта је он радио ономад у Бечу.

Спира. Ишао је да купи свејој дечици мало медени колача, да их обрадује пред изборе.

Ћира. А каквих то колача

Спира. Реформатима мало Дебрецинскога синода без комесара, чивутима мало цивиле. Католичком свештенству обећање, да ће се њиови фондови употребити на њиову корист.

Ћира. А чиме ће Србе да омекша?

Спира. Србима?! Смешно питање! Зна он врло добро, да Србе, што већма гњечиш они бивају све мекши. Њи ће пред избор мало јаче да прогњечи, па ето му осигурана успеха.

Ћира. Спира брате, можда баш неће бити ни тако.

Ћира. Како ти се допада Чакрина интерпелација на Матицу?

Спира. Ја сам се заверио да не читам ништа, што Чакра напише српски. Зато сам из ове интерпелације прочитао само оно што је немачки написано, — и ја то Чакри потпуно верујем.

Ћира. А шта је то? Сад се и не сећам.

Спира. Ево шта је: *Ich brauche keine Gäste, ich trinke mein Bier allein.*“

Ћира. А зашто је закраћена пошта „Србском Листу“ који излази у Задру.

Спира. То је ради опомене „Пешт. Лојду“ да одсада не описује стање у Босни онако ужасним бојама. Јер ако се усуди још једаред тако што писати, онда ће следовати још већа казна; онда ће се закратити предазак у Босну и другим српским листовима.

Ћира. Аха, сад разумем.

Ћира. Шта је побудило наше плебаносе, да потпишу оно чудовиште од адресе?

Спира. Што су непромишљени, што су душевно неразвијени, требало би —

Ћира. Та и ја мислим требало би да се развијају.

Аб.

Изјава Спирина.

У петом броју „Стармалог“ штампан је мој поверљив разговор са другом мојим Ћиром. Ја немам ништа против тога, — али да ме нико не би држао за неправедна и партајична, морам исправити једну штампарску погрешку. Ја нисам похвалио фуксову штампарију само зато, што је штампала „Касију Царицу“, већ и зато што та штампарија оће већ сасвим да се посрби, штампавши сад већ и „Инкино благо“. А позалићу је и од сада, кадгод буде коју српску књигу штампала.

Спира.

„Т а ј н о н а ј а в н о.“

Прочито сам песму твоју,
Пуну туге, пуну бола,
И ко само српа има,
Заплакат' се на њу мора.
Ја сам плако, узди'о сам,
Што су тако ниско пали:
Ти лелкиси, плѣбаноси,
Ешпереси, алдовари.
Дал је тако увек било?
Хоћел увек тако бити?
Да ли има још пастира? —
То ти желиш докучити!
Није тако увек било!
Неће увек тако бити!
Јер је било и има их
Свештеника узоритих.
Та сети се оног доба:
Кад се душман с нашим родом
Титр'о као талас бурни,
Са мајушним слабим бродом?
Ко је онда био столпник
И поборник српске славе?
Јел' да беху пријемници,
Снажног духа светог Саве?
Зар је један главу дао,
Да избави род свој мио?
Зар је једног трнов венац
Мучеништва украсио?
Па и данас није сваки
Жедна беда, никад сита;
Јер се увек међ кукољем
Може наћи чиста жита.
Зато кукољ огњу предај,
Па избери чисто семе,
Ако желиш снажно, дично,
Благородно имат' племе.
Ал' наш сејач не подбија
Семе оно, које сеје:
Па онако о вршидби
Само чисту плеву веје.
А да има још пастира,
Који пази стадо своје:
Ја се на то смем заклети,
То ми каже срце моје.

Арон.

Досетке, наивности и др. из дечија света.

(Продужење).

Кад је недавно ишла комисија да пописује народ, дође и у кућу г. Л. К., и запита: Даклем колико имате глава у вашој кући. Г. Л. К. одговори: Нема нас у кући више до пет глава. Ја, моја жена, двоје деце и један слуга. — Тек што је то домаћин изрекао а његов мали синчић Коста повуче га од остраг за капут: Татице, ти си заборавио за ону главу шећера, што смо јуче купили код господара Љубе Стефановића.

Мали Лаза замислио се, као да штудира о квадратури циркула. Мати га запита о чему тако дубоко премишља. „Е, о чему! Волео би знати, куд побегне мрак кад се унесе свећа у собу.“

Малог Борка болео је зуб, — па је богме и плакао. Родитељи су га карали и рекли му: какав си ти јунак, кад због зуба плачеш! — А Борко ће мало после да запита: Је-ли, Бабо, шта би радио Краљевић Марко, кад би га болео зуб? — Он би ћутао и трпео. — Бабо, и ја кад будем Краљевић Марко, и ја ћу ћутати и трпети.

Сокица је имала навику да се плази. Зато су јој увек говорили, да то не чини, јер ће јој попа осећи језик. Десило се једаред да је попа био код њих на ручку. За печење имали су прасе, од кога попа узме себи главу, и истом поче да је разглоби а Сокица повика: Попо, немојте прасету осећи језик? — А зашто, чедо моје? — Прасе није никад плазило језик.

Учитељ. Де кажи ти мени Војине, кад ти имаш један ора па добијеш још један, колико је то онда? Војин. То је онда два.
Учитељ. Тако! А кад добијеш још један, колико је онда?
Војин. Онда је ли јо.

Питао отац свога сина Ђоку, већ гимназисту из географије, баш о Италији. Овај му је морао рећи све вароши градове и места те земље; пошто је изређао Рим, Напуљ, и још неколико места, он застаде. Отац, да му помогне, рећи ће: Добро је, Ђоко, та су места сазидана на сувој земљи, а знашли ти које место које не стоји на суву. (Тео је да га подсети на Мљетке).

Ђока. (Ћути).

Отац. Сећај се само, које место није на суву.

Ђока. (Ћути).

Мали Милош. Отац, ја знам.

Отац. Па де да чујем.

Мали Милош. Мокрин.

„Мати, мати, онај суџук, што у прозору виси, све на мене гледи!“ — Мати се поче гротом смејати, али ипак оде до прозора да види. Кад тамо, а дете је имало нешто мало и право: кроз црни суџук провиривало је округло парче жута ора, баш као неко око, које је на дете поглед бацало, а и дете на њега.

Грађа за немачки буквар.

-LXXXVII.

Бунду Немац зове **пелц**;
Бунда ј' симбол бољег стања,
Знак доброг имања.
— Немојте је *пелцом* звати,
Кад се неда *пелцовати*.

LXXXVIII

Говор Немац зове: **спрахе**
— Слушај само, слушај море
На рајстагу шта говоре, —
Било зими, било лети,
То те увек на *спрах* сети.

LXXXIX.

Оно што је *иразно*
Немац зове: **лер**;
И заиста многа српска ћера
Дође с *иразном* главом
Из њиова *лера*.

LXXXX.

Штерке, то је лепа реч, —
Али до сто врага!
Никад човек не зна шта је,
Јел *скроб*, ил је *снага*.

LXXXXI.

Домаћине своје
Немац зове: **вирте**.
— То јест они нека *вире*
Док се гости шире.

LXXXXII.

Кад те Немац *тестерише*,
То он зове: **сеген**;
То је њихов посо стари;
Али захтев сад је нов,
Да тај њихов *сеген* мораш
Примит' као *благослов*.

LXXXXIII.

Кад поједе Немац месо
За *кост* каже да је **бајн**;
— Ал ја држим да то није
(Бар за жртву) — *најбајније*

LXXXXIV.

Ми кажемо *илен*,
Немац вели: **бајте!**

— Он то само тако каже,
А зна добро, врло добро
Да бајање не помаже.

LXXXXV.

И то чујте и то знајте;
Кад вам Немац што тумачи,
То се зове: дајте!

LXXXXVI.

Немац узду зове: цигел;
— Зидала се многа кућа
Од таквих цигаља,
И увек се уверисмо
Да ништа не ваља.

LXXXXVII.

Горње, густо млеко
Немци зову обрст;
Знак је да су мудри
Људи ове врсте:
Оно што је најбоље,
То они обрсте.

Дечија адреса.

Господину Мр.*) Шишману Шејтери, лежару
у Пожаревцу.

У 21. броју „Новога Века“ читалисмо ваш оглас, у коме јављате, да сте још 1877. год. изнашли „сигуран“ лек против дифтеритиса; али добром срцу вашем није било тога доста, већ да би ваш „сигуран“ лек што сигурније дејствовао“ изумели сте и неку справу; па начинивши тако сигурност што сигурнијом, ви нисте ни ту застали, него сте ту справу „прошлога лета још и усавршили.“

Ви, добротворе човечанства, велите, да та болест (дифтеритис) „није више опасна“, позивате се на „најопасније случајеве у округу Пожаревачком“.

Ви даље велите, да би се сад „од сваке болести, која се са дифтеритисом појавља могло умрети, али од дифтеритиса не!“ Та ово је више, него што би се желети могло! Вама није доста, што се сад од дифтеритиса не мора умрети, него сте учинили, да и онај, који би можда хтео, од те болести не може умрети. — То се зове у својој струци бити, не само печен, него и препечен!

Ви даље јављате, да „ваш лек није отров.“ То му тек диже вредност! Премда се и по себи разуми, да „сигуран“, „још сигурнијим учињен“ а преко свега тога још и „усавршен лек не може ни бити отров.“

Али пошто ви даље велите, да би „ваш лек свака општина могла држати у приправности и вашим апаратом могло би свако руковати, али ви из

*) Не допада ми се, кад ми се доктор, уместо са „Др.“, потписује са „Мр.“. Слагач.

ваших руку за сада не можете ни једно ни друго дати“ то Вас приклињемо и бога на вас мењемо, да не будете само Пожаревачкој околини мати, а целом другом свету мађија. Дајте, или продајте свету ваш сигуран лек! та свет ће вам зато радо платити више него што вреди цео Пожаревац. А слава ће вам бити тако велика, какву до сада није имао још ни један Шишман ни Шејтерија.

А ако то не учините, сетите се, да на свету има свакојакних људи, — ко им може заштитити у ста! — могу вас, у место признања, још олајавати, и рећи, да ви нисте ни Шишман ни Шејтерија, него прост шарлатан, маминовац и варалица.

У интересу дакле и вашем и целога света, — гледајте шта ћете!

(Долазе потписи много иљада деце, која су од год. 1877., од како је тај сигуран лек изнађен, од дифтеритиса поумирала.)

Срећна земљо, срећни роде!

— О господе! — О господе!

Читамо у веч. листу „П. Лојда“ од 14. марта, како у Подкерешју страдају од поплаве вароши и села, каква је невоља у Бекешу, Ђули и Малом Јењеју, где зашупавају проваљене насипе; а на другим местима опет хотимице проваљају подигнуте насипе, да би се вода расплинила по равницама и низама, ма да су узоране и обрађене; како Кереш-Тарчу већ грца у води; читамо како се и код Будапеште дунав попео, ако и не високој господи до ушију, а оно ниској Маргаритиној ади преко главе, — а одма испод тих тужних гласова читамо и ово:

„(Vorlesung.) In den Lokalitäten des Kellner-Klubs hält Professor N. Vecsey am 15. d. M. eine Vorlesung über den 15. März.“

Свак би живи помислио, да ће ту сад бити говора о води (јер то је келнерима пријатно и келнерским локалитетима сродно), — а знамо и то, каквих је водених чуда било у Пешти 15. марта (1838.), — еле и ми помислимо: сад ће професор да предлаже начин и лек, како да се томе јаду доскочи, па да не страда онај кукавни народ у Подунављу, Потисљу и Подрављу, — али боже сачувај! — шта се професора тиче та тричава, мутна и блутава вода, — уместо воде, он ће келнерима китњастим фразама да прича о ветру, који се терао капом 15. марта 1848. године.

О сретни роде, — ветром се заноси!

Не брине се шта ти сутра данак носи...

Ђрста Леворучић.

Решење награднога ребуса

У бр. 2.

Слика кредом цртана.

(Није решио нико.)

У идућем броју донећемо нов наградни ребус.

Стари натписи.

VII.

V. ME. HANIBAL. DO. VE DITE. MARIVS
PAVO. M. EVO. CARTAGINEM. ZANIOM

VIII.

I. SCIPIO. IVI. P. AFRICAS.

IX.

MARS. HEKTOR.

X.

S. DOLABELA. CVRA. DOS. LACEDO. MILET.
E. BIV. GOS. TE.

XI.

PRIAMI. VINO. STO. IE. PVNICAS. ILLIOM.
OTIS. LAV . . . PARIS.

Решење римских натписа у бр. 5.

1. Секу му нос, те пеку на масти.
2. Само слога Србина спасава.
3. Со крадеш, Плато, а половину матери дајеш.
4. Марку су цице роткву махом отеле он сиром плаче.
5. Ау густо ли беше у кави нам млеко!
6. Цице ропу буше, да мише најуше.

Одговор на питање у Бр. 5-ом.

Какво је и то питање где ће нова банка да се залепи кад се поцеха: „па на леђа;“ а само се показује које су јој леђа, јећ пише право српски „Остраг“ дакле тамо је ваља крпити.

одговорио

5—ЮО у В.

Одговори администрације.

Г. Н. Ж. у П. — Она песма „Слава у Дангубовци“ послана је на администрацију „Стармалога“, а ова кад је видеља, да г. „Атанацковић Бата“ хоће да се туђим перјем кити, мислила је да га не може већма бламирати, него кад песму са целим потписом његовим штампа — међу огласима. Читајућа публика одмах ће видети, шта је „Атанацковић Бата“ хтео, а у „огласима“ може ко за себе правити реклам како хоће. Уреднику Змају нисмо рукописа ни слали, нити се он меша у инсератски део листа.

РЕД ПЛОВИДБЕ

путни пароб. по- чињући од 15.

Марта до даље наредбе.

ИЗ НОВОГ САДА у ЗЕМУН, ОРШАВУ И ГАЛАЦ; понедељником, четвртком и суботом после 4. сата после подне.

ИЗ НОВОГ САДА у БРОД: четвртком после 4. сата после подне.

ИЗ НОВОГ САДА у ПЕШТУ: понедељником средом и суботом у 1/2 11 сати пре подне.

Нови-Сад 14. Марта 1881.

УПРАВА.

„НЕВЕН“

Чика Јовин лист

доноси у своме четвртом броју за 1881 ове чланке: 1. Виктор Иго (са сликом). 2. Кројач — из среде. Песма (са сликом) од Чика Јове. 3. Ора. 4. Мерило вредности, песма (Рикерт) Николе М. 5. Из једне старе књиге, песма од Д. 6. Тук на лук, весела игра у једној радњи (по француском). 7. Своме брату млађаноме. Песма Н. Манојловића. 8. Тројански рат (са сликом). 9. Овако се спава, песма (са сликом) од Чика Јове. 10. О особинама бројева. 11. Висибоба (са сликом). 12. Снешко белић, песма (са сликом) од А. 13. Овејана знца (са сликом). 14. Мала добротворка, песма од Јована Ђ. М. 15. Приче новијег доба. 16. Права п рђава вредност, песма Јована Ђ. М. 17. Даштања. 18. Решење Ребуса и даштања. 19. Чика Јовина пошта.

Рукописи и све што се тиче уредништва, шаље се на адресу Dr. Jov. Jovanović Wien, II. Praterstrasse 67. — „Невен“, чика Јовин лист, излази два пут месечно на читавом табаку. Цена је за Аустро-Угарску на читаву годину 4 фор., на пола године 2 фор. За Србију, Црну Гору и остале крајеве 10 динара или 5 фор. у банкама на читаву годину, односно 5 динара или 2 фор. 50 нов. на пола године, и шиље се на адресу Штампарије А. Пајевића у Новом Саду.

Др-а Милана Јовановића

НАРОДНИ ЛЕЧНИК

КЊИГА ПЕТА

доноси ове популарно написане чланке:

1. Отрови у кући и околу куће. I.
2. Како се доје деца без дадиље?
3. Ваља ли носити малену децу?
4. Шта не достаје у женској одећи?
5. Дечије болести. III. Пролив.
6. Темели човечија здравља. II. кости.
7. Обичаји што нас тару и море.

„Народни Лечник“ излази свака три месеца у књизи од 64 стране, а цена му је за све 4 књиге само 1 фор., поједина књига стоји 30 новч. Ко се са 1 фор. претплати на све четири књиге, шаљемо исте како која изађе о нашем трошку.

Прве четири књиге „Народног Лечника“ укоричене у тврде корице, могу се добити за 1 фор.

Штампарија А. Пајевића,

Наклада „Народног Лечника.“